

jeg tror ikke at have miſforſtaaet dem. Jeg kan ſaa godt forſtaa denne Ytring, jeg kan ſaa godt forſtaa den Klang, ſom denne Streng har, thi naar man ſom den højt-ærede Juſtitsminiſter i en lang Række af Aar af ſit Liv og med en af alle anerkendt udmærket Dygtighed har beſtæftiget ſig med Retsplejen, og naar man dernæſt ſom den højtærede Juſtitsminiſter er bleven kaldt til Miniſterbenken kan jeg godt forſtaa, at han ſaa næſten kunde betragte denne Reform ſom ſin Livsopgave, ſom noget, der laa for ham eller maatte ligge for ham, og ſom han højlig kunde ønske at gennemføre. Det kan jeg ſaa fuldkomment forſtaa, men jeg beklager at maatte ſige, at jeg tror, at ſaaledes ſom den højtærede Miniſter har ſtillet ſig til denne Reform baade i ſaglig og tillige i politift Henſeende, vil Skæbnen det ſandſynligviſ anderledes. I ſaglig Henſeende har den højtærede Juſtitsminiſter i Motiverne til Forſlaget om den civile Retspleje — jeg antager nemlig, at det er den højtærede Juſtitsminiſters Ord eller dog et Udtryk for hans Tanker, der ſtaar i Motiverne — udtalt, at det, ſom Forſlaget om den civile Retspleje gaar ud paa, er „et vidtgaende Brud med hele den overleverede Proces-Teori“, med gennemgaaende Brud med de Grundſætninger, hvorpaa den beſtaaende Retspleje er bygget“. Som Konferensraad Uſſing bemærker, gaar ſaaledes Tanken i Forſlaget om den civile Retspleje, ſom er forelagt af den højtærede Juſtitsminiſter, ud paa i det mindſte, i det mindſte i ſtore Maader, man kan ſige i det væſentlige, at afkaſte Forbindelſen med den nu værende Retspleje paa dette Omraade og i Stedet derfor ſætte noget nyt, udgrænſtet fra et teoretift Standpunkt, noget, ſom ſaa vidt muligt udfører de Teorier, ſom man er kommen til. Dette Spring er efter min Mening for ſtort, jeg tror ikke, at det kan lykkes. Jeg tror, at den Kløft ſom den højtærede Juſtitsminiſter ſaaledes har ſat ſig til Opgave at ſpringe over, er for bred og for dyb, og derſom Springet blev vovet og Folketinget og Befolkningen fulgte ham, vilde alle, ſom gjorde det, ſtrykte med ned i Afgrunden. Man kan efter min Opfattelſe ikke ſe bort fra Traditionen paa nogen Maade, fra en Retsbevidſthed, ſom i et Folk har dannet ſig gennem Aarhundreder, ſelv om man maatte have Evne til at ſætte noget ganſke nyt i Stedet. Med Henſyn til Strafferetsplejen ſkal jeg ikke i dette Øjeblik komme ind paa den ſaglige Side af denne — jeg har tidligere haft Lejlighed dertil — men jeg ſkal her fremhæve dens politift Side. Den ærede Miniſter er Medlem og er det juridift Medlem af en Regering, der har

troet at kunne tilſidesætte Grundlovens Beſtemmelſer og handle derefter. Den ærede Miniſter har ikke funnet være, og har viſt, at han ikke var uvidende om, at dette let kunde fremtalde Miſnøje, Harm og Utilfredſhed i Befolkningen, og han tog derfor ſine Forholdsregler derimod. Strafs, ſamme Dag, ſom den proviſoriſke Finanslov af 1ſte April 1885 blev udstedt, ſendte den ærede Juſtitsminiſter et Reſkript om til alle Amtmænd, et Reſkript, der ikke er trykt i Lovtidenden eller i Miniſterialtidenden, men hvis korte Ordlyd, ſom jeg venter Formandens Tillabelſe til at gengive, var denne: „Paa givne Anledning ſal Juſtitsminiſteriet anmode Hr. . . . om at tilkendegive ſamtlige Politimeſtre i det Dem underlagte Amt, at de ville have at drage Omsorg for, at alle offentlige Forſamlinger, der afholdes i politift Djemed, overværes af Politiet, og at dette følger de ſtedfindende Forhandlinger og Udtalelſer, ſaaledes at Sikkerhed høves for, at der i Tilfælde af, at ſtrafbare Ytringer eller andre Ulovligheder forekomme, kan foreligge tilſtrækkeligt Beviſ for det forefaldne“. Den ærede Juſtitsminiſter viſte alſaa ſamme Dag, ſom den proviſoriſke Finanslov af 1ſte April 1885 blev udstedt, ſamme Dag, ſom det afgørende Skridt ſtete, at han formodede og forventede, at Befolkningen vilde modsætte ſig det, at Befolkningen vilde blive harmfuld derover og kunde lade Ytringer falde, ſom den kunde blive dragen til Ansvar for ved Domſtolene. Det var for at ſikre ſig herimod eller i alt Fald for at ſikre ſig Konſtateringen af ſaadanne Ytringer, at han, ſom Reſkriptet udviſer, lod dette udgaa. Jeg vil ikke tale om, at ſenere, da der blev Spørgsmaal om Politimeſtre-nes Myndighed og Optraeden ved offentlige politift Møder, og navnlig da der blev Tale om et Møde i Kolding den 21de Juni 1885, telegraferede Miniſteren til Politimeſteren i et Telegram, ſom Bladene have vidſt at forſkaffe ſig, at Politimeſteren ſkulde tage Blads paa Tribunen, derſom der kunde være flere end een Mand paa den, og derſom det ſkulde anſes nødvendigt, kunde Politimeſteren ved telegraſtiſt Rekvifition til Københavns Politi ſaa Uſſiſtance af dette, eller, om han maatte foretrække det, ved Rekvifition til Kommandanten i Fredericia ſaa militær Viſtand. Dette viſer, at den ærede Juſtitsminiſter ikke var uforberedt paa det Indtryk, ſom den proviſoriſke Finanslov af 1ſte April 1885 vilde gøre paa Befolkningen. Derefter fulgte ſom bekendt en Række politift Sager og Domfældelſer. Jeg vil ikke behøve at fremdrage nogen enkelt af dem; det vil være i de fleſtes Munde, at det forholder ſig ſaa-